

## **A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság**

*Gfv.VII.30.366/2012/4.szám*

*A Kúria a dr. Horváth András ügyvéd által képviselt I.r. II.r. felpereseknek dr. Hunyadfalvi Balázs ügyvéd által képviselt alperes ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránt a Veszprém Megyei Bíróság előtt 1.G.40.139/2010. számon indult és a Győri Ítéltábla Gf.IV.20.460/2011/3. számú jogerős ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő*

### *í t é l e t e t:*

*A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartja.*

*Megállapítja, hogy az alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 70.000 (Hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.*

*Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.*

### *I n d o k o l á s*

*Az alperesi önkormányzat 2010. február 24-én pályázatot írt ki egy, a területén fekvő közterületi ingatlanon kialakított kisvonat várakozó hely ötéves és egy másik ingatlanon kialakított kisvasút várakozó hely két éves időtartamú használatára azzal, hogy a pályázat nyertese három kisvasút működtetésére kap közterület használati engedélyt. A kiíró a pályázat elbírálásához hat szempontot jelölt meg, melyek mindegyikére 1-10 pont közötti pontszám volt adható. Három pályázat érkezett. A pályázók között voltak a felperesek, valamint egy konzorcium, melynek vezető tagja egy olyan gazdasági társaság volt, melyben az alperes minősített többségű befolyással rendelkezett. A pályázatok mindegyike 57 pontot kapott. Az alperes pénzügyi és gazdasági bizottsága 45/2010.(IV.2.) számú határozatával a konzorciumnak 3 db kisvonat részére adott közterület használati engedélyt, míg a 46/2010. és a 47/2010. számú határozatával a felperesek területfoglalási kérelmét, illetve pályázatát elutasította.*

*A Gazdasági Versenyhivatal a pályázat értékelését önkényesnek*

találta, mivel a pályázati kiírás nem tartalmazott a szempontok közötti súlyozásra vonatkozó rendelkezést. Az eljárás átláthatóságát, objektivitását sértette megítélése szerint az, hogy a pályázatok megismerése után döntöttek el, hogy a magasabb bérleti díjnak, vagy a turistáknak adott kedvezményeknek van-e nagyobb jelentősége. A Gazdasági Versenyhivatal felhívására az önkormányzat a fenti határozatokat visszavonta.

Az alperes képviselő-testülete 139/2010.(VI.16.) számú határozatával, új pontozási rendszer alapján megállapította, hogy a konzorcium érte el a legtöbb, összesen 54 pontot, míg a II.r. felperes 51, az I.r. felperes 49 pontot szerzett. Az alperes pénzügyi és gazdasági bizottsága a 120/2010.(VI.16.) számú határozatában a konzorciumnak biztosította a várakozó helyek 5, illetve 2 éves időtartamú használatát. A 121/2010.(VI.16.) számú és a 122/2010.(VI.16.) számú határozataival a felperesek közterület foglalási kérelmét, illetve pályázatát elutasította figyelembe véve a képviselő-testület 139/2010. számú határozatát.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes a pályázat elbírálása során súlyosan megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 7. §-át, mivel a pályázati kiírástól és a benyújtott pályázatoktól eltérő, utólagos feltételeket támasztott, valamint a felperesek pályázatától lényegesen kedvezőtlenebb pályázatot részesített előnyben. Kérték a jogsértés megállapítását, az eredeti állapot helyreállítását és az alperes új pályázat kiírására kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes jogsértést követett el a 44/2010.(II.24.) számú képviselő testületi határozattal kiírt, a t 49 hrsz-ú, és az 1868/2. hrsz-ú közterületi ingatlanon kialakított kisvasút várakozóhely 5 éves időtartamú használatára, valamint az 574 hrsz-ú közterületi ingatlanon kialakított kisvasút várakozóhely 2 éves időtartamú használatára vonatkozó pályázat elbírálásánál. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Az alperes a jogsértést azzal követte el álláspontja szerint, hogy olyan pályázatról döntött, melyet az alperes többségi társasági befolyása mellett működő gazdasági társaság részvételével létrejött konzorcium nyújtott be. Ezzel a pályázat tisztasága veszélybe került. Az elsőfokú bíróság nem látta teljesíthetőnek a felperesek azon kereseti kérelmét, hogy az alperest új pályázat kiírására kötelezze, mivel az alperes nem a pályázat kiírása során követte el a jogsértést.

Az ítélet ellen mindkét peres fél fellebbezett. A felperesek többek között azt hangsúlyozták, hogy az adott tényállás mellett nem elég a jogsértés megállapítása, új pályázat kiírása is szükséges, melyet

független jogalanyoknak kell elbírálniuk.

A másodfokú bíróság „az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit részben megváltoztatva kiegészítette, s az alperesi képviselő-testület 139/2010.(VI.16.) számú határozatát hatályon kívül helyezte. Kifejtette, a versenyeztetés tisztasága nem azzal sérül, ha a pályázó cégek egyikének tulajdonosi szerkezetében a pályázatot kiíró jelen van. A kiírónak ilyen esetben azonban fokozottan kell törekedni a pályázati szempontok pontos körülhatárolására, a pályázatok elbírálásánál szükségszerűen felmerülő szubjektív tényezők kiküszöbölésére, a pályázók esélyegyenlőségének biztosítására, ami az adott tényállás mellett nem volt az ítéletben kifejtettek szerint biztosított. Rámutatott, a Tpv. 86. § /2/ bekezdés d) pontja értelmében az érdekelt követelheti a jogsértés megtörténtének megállapításán túl a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását. A másodfokú bíróság szerint a verseny tisztaságának sérelme a verseny eredményét rögzítő határozatban testesült meg. A versenyjog céljával, szabályozási logikájával, szankciórendszerével összhangban állónak tartott egy olyan „kiterjesztő értelmezést, mely szerint a jogsértést megelőző állapot a jogsértő eredmény megszüntetésével állhat helyre. Véleménye az volt, az alperes a 139/2010.(VI.16.) számú határozatban nem mint a helyi közhatalom gyakorlója, hanem magánjogi jogviszonyok alanyaként döntött. Az önkormányzati testület magánjogi jellegű döntését szükségszerűen csak határozati formában tudja meghozni, ez a pályázat értékelését nem teszi közzogi aktussá. Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy újabb pályázat lefolytatására nem kötelezhető az alperes.

Az alperes a jogerős ítélettel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmében kifejtette, a felperesek keresete és fellebbezése kizárólag a jogsértés megállapítására és új pályázat kiírására irányult. A másodfokú bíróság ítéletével nemcsak a fellebbezésen, hanem a kereseti kérelmen is túlterjeszkedett, amikor hatályon kívül helyezte a per tárgyát képező önkormányzati határozatot. Ezért a jogerős ítélet sérti a Pp. 215. §-ában, a 247. §-ban, illetve a 253. §-ban foglaltakat. Megítélése szerint az önkormányzati határozat hatályon kívül helyezésére az adott perben nem volt lehetőség. A beadványának tartalma szerint a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtottak be.

A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta (Pp. 275. § /2/ bekezdés) és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

A Pp. 215. §-a értelmében a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen, a Pp. 247. §-a szerint pedig a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. A fellebbezési illetőleg csatlakozó fellebbezési kérelmet az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel, illetőleg csatlakozó fellebbezéssel nem érintett részére nem lehet kiterjeszteni, míg a Pp. 253. § /3/ bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési, csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg.

A felperesek keresetükben - figyelemmel a 2010. december 14-én kelt beadványban írtakra - többek között kérték az eredeti állapot helyreállítását és az alperes új pályázat kiírására kötelezését. A felperesek nem részletezték, hogy az eredeti állapot helyreállítása alatt mit értenek. Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság arra, hogy a versenyjog területén a jogsértést megelőző állapot helyreállítása nem azonos a szerződéses jogviszonyokban az érvénytelen szerződések tekintetében alkalmazott, a szerződéskötést megelőző helyzet helyreállításával. Versenyjogi jogsértés esetén a jogsértéssel előállott helyzetet kell kiküszöbölni és jelen ügyben ez a 139/2010./VI.16.) számú, a pályázatok értékeléséről szóló határozat hatályon kívül helyezését is jelenti. Így a kereseti kérelem a képviselő testület határozatának hatályon kívül helyezésére is irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes jogsértést követett el a pályázat elbírálása során ezt, meghaladóan azonban a felperesek keresetét elutasította. Erdemben nem indokolta, hogy az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelem alatt mi értendő, csak azt rögzítette, hogy nem látott lehetőséget az alperes új pályázat kiírására történő kötelezésére.

A felperesek fellebbezésükben azt sérelmezték, hogy nem elégséges elégtétel a jogsértés megállapítása, hanem új pályázat kiírása szükséges, melyet „független és érdektelen” személyeknek kell elbírálniuk. A felperesek ezen fellebbezési kérelme ugyan közvetlenül nem irányul az önkormányzat határozatának „hatályon kívül helyezésére”, de nyilvánvaló, hogy az új pályázat kiírásának feltétele, hogy azt, az azzal ellentétes tartalmú önkormányzati határozat ne akadályozza. A Kúria megítélése szerint ezért a másodfokú bíróság nem sértette meg az alperes által hivatkozott eljárási szabályokat.

Az alperes az eljárási szabálysértéseken túlmenően előadta, hogy megítélése szerint „az önkormányzati határozat hatályon kívül helyezésére jelen eljárásban nincs lehetőség”. Azt nem jelölte meg, hogy melyik jogszabály, melyik rendelkezése zárja ki azt, nem

fejtette ki, hogy a jogerős ítélet indokolásában ezzel összefüggésben írtak miért jogszabálysértőek.

A jogerős ítélet meghozatalakor hatályos Pp. 272. § /3/ bekezdésében foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelemben egyebek mellett a jogszabálysértés megjelölésén túl meg kell jelölni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. Az alperes nem jelölte meg, hogy milyen anyagi jogi jogszabályba ütközik a másodfokú bíróságnak az önkormányzati határozat hatályon kívül helyezéséről szóló döntése. E körben ezért a Kúria a jogerős határozatot érdemben nem vizsgálta, vizsgálhatta.

Mindezekre tekintettel a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, a felpereseknek azonban a felülvizsgálati eljárásban megítélhető perköltségük nem merült fel, így arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

Az alperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárási illetéket - melynek összegét a meg nem határozható pertárgy érték figyelembevételével állapította meg a Kúria - az állam viseli.

Budapest, 2013. június 20.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Vezekényi Ursula sk. előadó-bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró